

Opracował:

Tadeusz Trepanowski (Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów)

email: t.trepanowski@interia.pl

Tadeusz Nitkiewicz (1919–2011) z Wizny koło Łomży – biogram łomżyńskiego emigranta

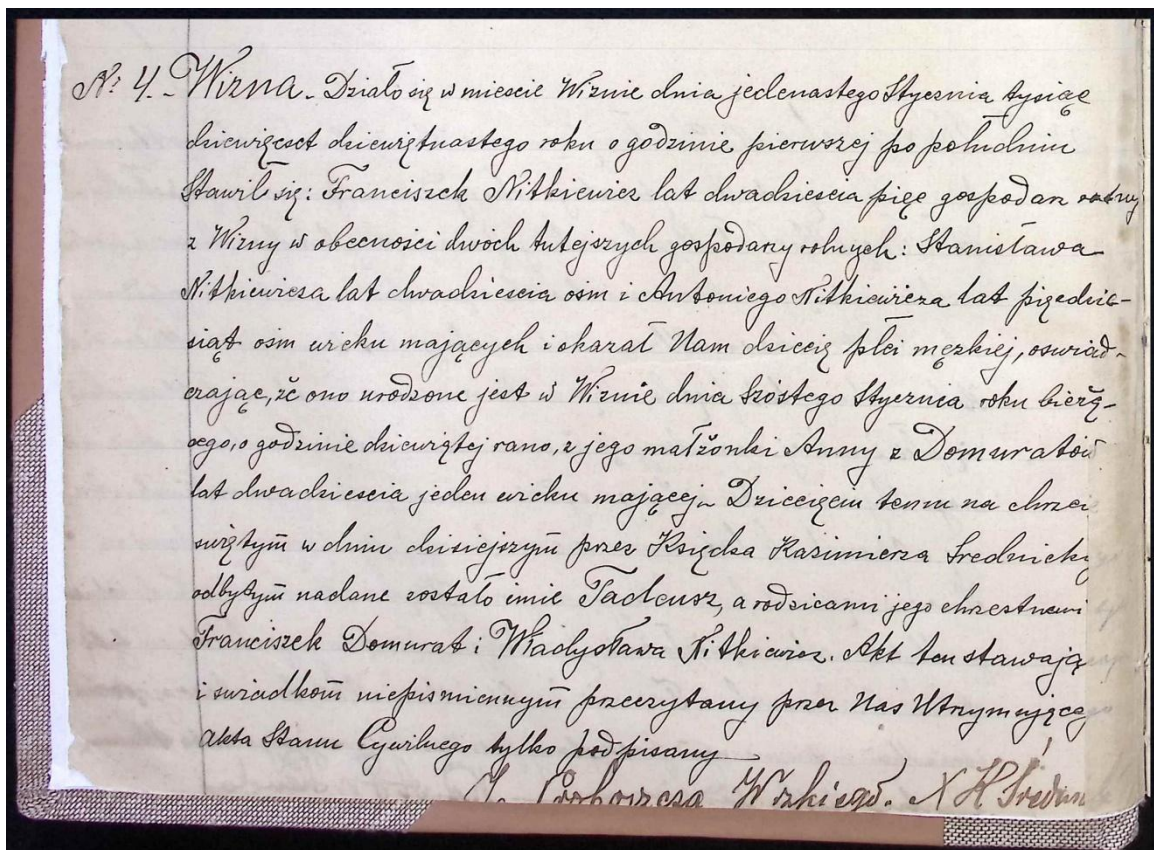

Tadeusz Nitkiewicz¹

Tadeusz Nitkiewicz urodził się w Wiźnie², 6 stycznia 1919 r. o godzinie dziewiątej rano, w rodzinie 25-letniego Franciszka Nitkiewicza – gospodarza rolnego, zamieszkałego w Wiźnie i 21-letniej Anny z Domuratów. 11 stycznia tegoż roku, w kościele parafialnym w Wiźnie, w obecności świadków 28-letniego Stanisława Nitkiewicza i 58-letniego Andrzeja Nitkiewicza został ochrzczony przez księdza Kazimierza Srednickiego. Rodzicami chrzestnymi byli Franciszek Domurat i Władysława Nitkiewicz.

¹https://www.legacy.com/us/obituaries/toledoblade/name/tadeusz-nitkiewicz-obituary?pid=149037467&__cf_chl_captcha_tk__=pmd_AfBa3CjwpeMMvB_Qg8UxFBrlBcwHMB3wy2wJDIQIRk-1630365409-0-gqNtZGzNA1CjcnBszRG9

² Wizna – wieś w Polsce, położona w województwie podlaskim, w powiecie łomżyńskim, w gminie Wizna [5][4]. Leży nad Narwią na historycznym Mazowszu. Siedziba gminy Wizna. Dawniej miasto; uzyskała lokację miejską w 1400 roku, zdegradowana w 1870 roku [6]. Miasto królewskie Korony Królestwa Polskiego [7], położone było w drugiej połowie XVI wieku w powiecie wiskim ziemi wiskiej województwa mazowieckiego [8]. Miejsce obrad sejmików ziemskich ziemi wiskiej od XVI wieku do pierwszej połowy XVIII wieku.

Akt urodzenia nr 4/ 1919 Tadeusza Nitkiewicza³

Jako młody człowiek uczył się zawodu aptekarza w aptece prowadzonej przez jego wujka. Po wybuchu wojny został wywieziony przez Rosjan na Syberię, gdzie przeżywał trudy ciężkiej pracy przymusowej. Po latach wspominał, że codziennie widział wokół siebie umierających ludzi, a trzy lub cztery razy sam otarł się o śmierć.

Po zwolnieniu z sowieckiego łagru w 1941 r. wstąpił do wojska polskiego. On i inni Polacy zostali przyłączeni do sił brytyjskich. Korpus polski był złożony w dużej mierze z Sybiraków – polskich więźniów skazanych przez Rosjan na wyniszczenie. Jednak nie pogodzili się oni ze śmiercią swoich rodzin i z tym, że okupant chciał zabrać część Polski, a oprócz ziemi, również i pamięć. Mimo wycieńczenia organizmów postanowili, że będą walczyć. Wstąpienie do wojska polskiego było dla Tadeusza Nitkiewicza drogą do wolności. Ta droga wiodła przez Bliski Wschód i Afrykę Północną, do Włoch, gdzie brał udział w bitwie o Monte Cassino, za udział w której został odznaczony.

We Włoszech poznał i poślubił swoją żonę Marię Broniek, która również służyła w wojsku polskim i jako młodziutka dziewczyna jeździła wojskową ciężarówką zaopatrzeniową.

³ Archiwum Państwowe w Białymstoku Oddział w Łomży.

Po wojnie pozwolono im wyjechać do Anglii, ponieważ oboje służyli w siłach alianckich. Osiedlili się w Londynie, gdzie Tadeusz niestrudzenie prowadził poszukiwania członków swojej rodziny, którzy zostali rozdzieleni przez wojnę. W 1950 r. 32-letni Tadeusz wraz z 26-letnią żoną Marią i 3-letnim synem Bogusławem wyemigrowali z Anglii do Stanów Zjednoczonych. Ich imigracja do USA była sponsorowana przez kuzyna z Toledo.

16 grudnia rodzina Nitkiewiczów zaokrętowana została na statku „Queen Elizabeth” należącym do parowcowej linii oceanicznej Cunard White Star. Statek wypłynął z Southampton, przyjmując kurs na Nowy Jork. Nitkiewiczowie podróżowali jako bezpaństwowcy. Do Nowego Jorku przybyli 21 grudnia 1950 r.

B. NON-TRANSMIGRANTS.										P.M. 25.							
Name of Ship "QUEEN ELIZABETH"										Date of Departure 16th DECEMBER 1950.							
Steamship Line CUNARD WHITE STAR LIMITED.										Where Bound NEW YORK							
NAMES AND DESCRIPTIONS OF ALIEN PASSENGERS EMBARKED AT THE PORT OF SOUTHAMPTON										B.—NON-TRANSMIGRANTS, that is, Alien Passengers other than those included under A.							
(1) Contract Ticket Number.	(2) Port at which Passengers have contracted to land.	(3) NAMES OF PASSENGERS.	(4) CLASS Wholesaler Retailer Tourist or 3rd.	(5) AGES OF PASSENGERS.						(6) Last Address in the United Kingdom.	(7) Profession, Occupation, or Calling of Passengers.	(8) Country of last Permanent Residence.*				(9) Country of which Citizen or Subject.	
				Under 12	12 to 17	18 to 24	25 to 34	35 to 44	45 to 54			55 to 64	65 to 74	75 and over	English.		Irish.
269845	NEW YORK	MORGAN, WILLIAM	TOURIST	18	18	14	10	5	1	ST. KERNE, FORTSKEWETT, NR. CHERFON, MON. C/O C.P.R.O. LONDON.	RETIRED	1				U.S.A.	U.S.A.
289065		MYCHASKOW, BAZYLI		51						DO	FARMER	1				U.S.A.	STATELESS
DO		MYCHASKOW, KATARINA		52						DO	H. WIFE	1				U.S.A.	STATELESS
W. 57028		NEUBOLD, ANNE		22						MELBURN, NEWELL ST. BARNABES, LONDON.	TYRIST	1			1	U.S.A.	U.S.A.
289058		NITKIEWICZ, TADEUSZ		32						LONDON.	DRUGGIST	1				U.S.A.	STATELESS
DO		NITKIEWICZ, MARIA		26						DO	H. WIFE	1				U.S.A.	STATELESS
DO		NITKIEWICZ, BOGUSLAW				3				DO	CHILD	1				U.S.A.	STATELESS
X/C. 225772		RIVI, SHILOMO		30						IN TRANSIT FROM ISRAEL	GOVT. OFF.		1		1	ISRAEL	ISRAEL
260322		OMILION, STANISLAW		33						37 ASZKOWYK LITLIE KORYCZKA, POLAND.	TURNER	1				U.S.A.	POLAND
DO		OMILION, HELENA		25						DO	H. WIFE	1				U.S.A.	POLAND
289057		OSTROWIDZKI, WIKTOR		19						C/O C.P.R.O. LONDON.	LAB. ASST.	1				U.S.A.	STATELESS
263570		FARBONS, H. WARD		60						92 HARLEY STREET LONDON, N. 1.	PHYSICIAN		1			U.S.A.	U.S.A.
279138		PEBBLES, MIRIAM		33						34, SYDENHAM HILL LONDON, S. E. 26.	S. A. OFFICER		1			U.S.A.	U.S.A.
W. 79512		PEER, RUTH		50						73 CAIRNS ROAD, SUNDERLAND, DURHAM.	TEACHER		1			U.S.A.	U.S.A.
X/C/P. 250537		FELTORI, UNO		29						IN TRANSIT FROM FINLAND	LABR.		1			U.S.A.	FINLAND
C. 358191		PEUKER, DORA		29						IN TRANSIT FROM SWITZERLAND	TEACHER		1			U.S.A.	STATELESS
288497		PIEK, JOZEF		29						C/O C.P.R.O. LONDON.	LABR.	1				U.S.A.	STATELESS
W. 241379		POLLARD, WALTER		67						34, WHITEFIELD ST. SUSSEX.	RETIRED		1			U.S.A.	U.S.A.
289056		POMYKALA, WALENTY		46						C/O C.P.R.O. LONDON.	FARMER	1				U.S.A.	STATELESS
DO		POMYKALA, KATARZYNA		49						DO	H. WIFE	1				U.S.A.	STATELESS
DO		POMYKALA, STANISLAWA		21						DO	D. MAKER	1				U.S.A.	STATELESS
DO		POMYKALA, TADEUSZ		34						DO	STUDENT	1				U.S.A.	STATELESS
P. C. 42718		PRATT, MARY		21						C/O CUNARD S.S. CO. LTD.	STUDENT		1			U.S.A.	U.S.A.
W. 163243		RANDOLPH, CHARLES		24						100 SUTTON WILKS, ESLINGTON, LONDON.	H. WIFE		1			U.S.A.	U.S.A.
207905		REGS, JOHN		69						4 HORNEY TCE, WIMBORNE, WIMBORNE, WILTSHIRE.	RETIRED	1				U.S.A.	U.S.A.
0-389570		REID, BARBARA		30						IN TRANSIT FROM FRANCE	EDITOR		1			U.S.A.	U.S.A.
W. 245130		RHAINNE, BARBARA		22						26 FAIRFIELD PLACE, SHEFFIELD, WORCE.	H. WIFE		1			U.S.A.	U.S.A.
DO		RHAINNE, CAROL				3				DO	CHILD		1			U.S.A.	U.S.A.
W. 137815		ROBERTSON, EARL F.		18						8, SOUTH WELLINGTON ST. DUNDEE, SCOTLAND.	STUDENT		1			U.S.A.	U.S.A.
P. C. 38592		ROGOVSKA, BOSENA		52						IN TRANSIT FROM CZECHOSLOVAKIA.	H. WIFE		1			U.S.A.	C.S.R.
C. 374847		SACK, CECYLIA		45						IN TRANSIT FROM SWEDEN	NONE		1			U.S.A.	POLAND
C. 374838		SAMSON, A'DELBERT		26						IN TRANSIT FROM SWEDEN	STUDENT		1			U.S.A.	U.S.A.
W. 79511		SANDS, HANNAH		58						79 CAIRNS ROAD, SUNDERLAND, DURHAM.	H. WIFE		1			U.S.A.	U.S.A.

Lista pasażerska statku „Queen Elizabeth”. Rodzina Nitkiewiczów zaznaczona żółtą ramką⁴.

⁴ Fotokopia listy z Archiwum Narodowego w Londynie, Anglia. www.nationalarchives.gov.uk
Zdigitalizowane przez www.1837online.com

Application for
RESIDENT ALIEN'S BORDER
CROSSING IDENTIFICATION CARD

I, NITKIEWICZ, Tadeusz
a lawful permanent resident of the United States at 41 East Streicher Street
Toledo, Ohio

hereby make application for a Border Crossing Identification Card and furnish the following information: Alien Registration No. 7 932 922
Born on 1/08/1919 at Wizna, Poland
Sex Male Marital status Married Occupation Laborer
Read Yes Write Yes Nationality Poland Height: 5 ft. 5 in.
Weight 145 lb. Complexion Fair Hair Gr. Br. Eyes Blue

Visible distinctive marks or peculiarities None

Lawfully entered the United States for permanent residence at New York, N. Y. under the name of Tadeusz NITKIEWICZ on 12/21/1950 on the Queen Elizabeth.
I have not been arrested, indicted, or convicted of any offense.

Lawful entry for permanent residence verified.

I have not been excluded, removed, deported, or granted voluntary departure from the United States.

Tadeusz Tadeusz
(Signature of applicant)

Signed and sworn to before me on June 6, 1951 (Date)
at Toledo, Ohio

K. J. [Signature]
U. S. Immigration Inspector

Border Crossing Card No. 653 928 Issued 6/6/51 Valid to 12/6/51
(Date) (Date) (Date)

Admitted at Detroit Mich on 6/10/51 Inspector A. J. [Signature]

REVALIDATIONS

(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)

Form I-189
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
(Rev. 9-21-49)

Form approved,
Budget Bureau No. 41-20842

Application for
RESIDENT ALIEN'S BORDER
CROSSING IDENTIFICATION CARD

I, NITKIEWICZ, Maria
a lawful permanent resident of the United States at 41 E. Streicher St., Tol., O.

hereby make application for a Border Crossing Identification Card and furnish the following information: Alien Registration No. 7532924
Born on May 8, 1924 at Budowia, Poland
Sex F Marital status M Occupation Housewife
Read Y Write Y Nationality Poland Height: 5 ft. 2 in.
Weight 130 lb. Complexion Fair Hair Brown Eyes Green

Visible distinctive marks or peculiarities None

Lawfully entered the United States for permanent residence at New York, NY under the name of Maria NITKIEWICZ on Dec 21, 1950 on the Queen Elizabeth.
I have not been arrested, indicted, or convicted of any offense.

Lawful entry for permanent residence verified.

I have not been excluded, removed, deported, or granted voluntary departure from the United States.

Nitkiewicz Maria
(Signature of applicant)

Signed and sworn to before me on June 7, 1951 (Date)
at Toledo, Ohio

K. J. [Signature]
U. S. Immigration Inspector

Border Crossing Card No. 655929 Issued 6/7/51 Valid to 12/6/51
(Date) (Date) (Date)

Admitted at Detroit Mich on 6/10/51 Inspector A. J. [Signature]

REVALIDATIONS

(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)

Form I-189
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
(Rev. 9-21-49)

Form approved,
Budget Bureau No. 41-20842

Application for
RESIDENT ALIEN'S BORDER
CROSSING IDENTIFICATION CARD

I, NITKIEWICZ, Boguslaw
a lawful permanent resident of the United States at 41 E. Streicher St., Tol., O.

hereby make application for a Border Crossing Identification Card and furnish the following information: Alien Registration No. 7532924
Born on June 17, 1947 at Fenley Hall, Br. Wrexham, Demshire, England
Sex M Marital status S Occupation Child
Read N Write N Nationality Great Britain Height: 3 ft. 5 in.
Weight 40 lb. Complexion Fair Hair Lt. Br. Eyes Brown

Visible distinctive marks or peculiarities None

Lawfully entered the United States for permanent residence at New York, New York, NY under the name of Boguslaw NITKIEWICZ on Dec 21, 1950 on the Queen Elizabeth.
I have not been arrested, indicted, or convicted of any offense.

Lawful entry for permanent residence verified.

I have not been excluded, removed, deported, or granted voluntary departure from the United States.

Nitkiewicz Boguslaw by Father
Tadeusz N. Nitkiewicz
(Signature of applicant)

Signed and sworn to before me on June 7, 1951 (Date)
at Toledo, Ohio

K. J. [Signature]
U. S. Immigration Inspector

Border Crossing Card No. 653930 Issued 6/7/51 Valid to 12/6/51
(Date) (Date) (Date)

Admitted at Detroit Mich on 6/10/51 Inspector A. J. [Signature]

REVALIDATIONS

(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)
(Date)	(Inspector)	(Date)	(Inspector)

Form I-189
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
(Rev. 9-21-49)

Form approved,
Budget Bureau No. 41-20842

Wnioski Tadeusza, Marii oraz Bogusława Nitkiewiczów o wydanie karty identyfikacyjnej dla cudzoziemców-rezydentów podczas przekraczania granicy⁵

Po przybyciu do Stanów Zjednoczonych Tadeusz z rodziną zamieszkał w mieście Toledo w stanie Ohio, pod adresem 41 East Streicher Street, a potem w North Toledo. Był właścicielem apteki na Lagrange Street w pobliżu Central Avenue. Przez lata pracował w J&K Pharmacy przy alejach Nebraska i Junction w Toledo, a z czasem otworzył własną aptekę. Pracował również przy wysyłce i odbiorze towaru dla Abbey-Etna Machine Co.

⁵<https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:K8MQ-HVS;>

[https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:K8MQ-HV9 ;](https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:K8MQ-HV9;)

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:K8MQ-HV3>

W latach pięćdziesiątych został obywatelem USA. Odwiedził Polskę w latach 70. i po transformacji ustrojowej.

Był dowódcą Poczty Weteranów Armii Polskiej 74. był aktywnym członkiem Legionu Amerykańskiego Argonne Post 545, C.W.V. Jude Thaddeus Post 1675 i Stowarzyszenie Pamięci Weteranów Zjednoczonych, a także wieloletnim członkiem i diakonem Kościoła katolickiego św. Wojciecha.

Bardzo ważnym w jego życiu był fakt osobistego spotkania z papieżem Janem Pawłem II i Lechem Wałęsą oraz bycie bliskim przyjacielem kongresmenki Marcy Kaptur. Na początku lat 90. przeszedł na emeryturę z Abbey Etna Machine Co.

Prywatnie był oddanym mężem, ojcem, dziadkiem i pradziadkiem. Lubił łowić ryby, zajmować się ogrodnictwem oraz spędzać czas z rodziną i przyjaciółmi.

W 1995 r. w wieku 72 lat zmarła żona Tadeusza – Maria. Pochowana została na Mount Carmel Cemetery w Toledo, Lucas County w stanie Ohio. Sekcja 6, rząd 38.

Tablica nagrobna Marii Nitkiewicz⁶

W maju 2009 r. Nitkiewicz dołączył do amerykańskich weteranów, by wyruszyć w podróż Honor Flight do Narodowego Pomnika II Wojny Światowej. Z okazji Dnia Pamięci każdego roku zakładał mundur i niósł amerykańską flagę wzdłuż nawy w kościele św. Wojciecha. Był dumny ze swojej służby, z bycia w Ameryce i bycia Amerykaninem.

20 lutego 2011 r. upadł podczas zakupów i stan jego pogarszał się z każdym dniem. Zmarł tydzień później 27 lutego 2011 r. w domu opieki Orchard Villa w Oregon w stanie Ohio w wieku 92 lat. Pozostawił synów: Roberta i Teda, Jr.; córkę Irenę Śmigielski; brata, Jerzego; siostry Halinę i Jadwigę; sześcioro wnucząt i siedmioro prawnuków. Uroczystości

⁶ <https://www.findagrave.com/memorial/51902830/maria-nitkiewicz>

pogrzebowe odbyły się z honorami wojskowymi. Poprzedziła je msza żałobna pod przewodnictwem ks. bp. Krzysztofa Nitkiewicza odprawiona w kościele św. Wojciecha w Toledo, którego był długoletnim członkiem.

2 marca, w gazecie Toledo Blade zamieszczono nekrolog Tadeusza Nitkiewicza.

Tadeusz "Ted" NITKIEWICZ Sr.

NITKIEWICZ Tadeusz Sr. "Ted" Tadeusz "Ted" Nitkiewicz Sr., age 92, formerly of Toledo's Polish Village, passed away on Sunday, February 27, 2011 at the Orchard Villa in Oregon, OH. The son of Frank and Anna (Domurad) Nitkiewicz, his life journey began on January 6, 1919 in Wizna, Poland. As a young man, he apprenticed as a Pharmacist with his uncle until the war tore him from his beloved Poland. He experienced the hardships of forced labor for five years in Siberia before being released to join the Polish Army in exile. His journey continued through the Middle East and North Africa including combat at the Battle of Monte Cassino for which he was decorated. He met and married his wife, Maria Broniek, also of the Polish Army, in Italy. After the war, they settled in London where he worked tirelessly to reunite his family members who had been separated by war, and finally emigrated to the United States in 1950. Ted owned Ted's Pharmacy and was a Pharmacist at the J & K Pharmacy, both in Toledo. He worked in shipping and receiving for the Abbey- Etna Machine Co. as well, retiring in 1980. A proud Veteran, he was a Commander of the Polish Army Veterans Post 74, and an active member of the American Legion Argonne Post 545, the C.W.V. Jude Thaddeus Post 1675, and the United Veterans Memorial Association. He was a longtime member and Deacon of St. Adalbert Catholic Church. A devoted husband, father, grandfather and great-grandfather, he enjoyed fishing and gardening, and spending time with family and friends. Highlights of his life included personally meeting Pope John Paul II and Lech Walesa, and being a close friend of Congresswoman Marcy Kaptur. He also was thrilled to have had the opportunity to visit the WWII Memorial in Washington D.C. with Honor Flight of Northwest Ohio in 2010. Ted was preceded in death by his parents; his wife, Maria; and by his son-in-law, Thomas Smigielski. Surviving are his children, Robert Nitkiewicz of Toledo, Irene Smigielski of Toledo, and Ted (Tina) Nitkiewicz Jr. of Woodville, OH; brother, George; sisters, Halina and Jadwiga; grandchildren, Joy Lee Nitkiewicz, Eric Smigielski, Angie (Patrick) Hornyak, Theresa, Sarah and Maria Nitkiewicz; and 7 great-grandchildren. Visitation will be Thursday from 2-8 p.m. in the Sujkowski Funeral Home Northpointe, 114-128 E. Alexis Rd., where Legion Post 545 members will lead a Vigil Service at 6:30 p.m., and members of C.W.V. Post 1675 will follow with a service at 7 p.m. Funeral Services will begin on Friday at 9:15 a.m. in the funeral home and continue with the Funeral Mass in St. Adalbert Church at 10 a.m. with Bishop Krystof Nitkiewicz and Rev. Paul Kwiatkowski presiding. The Lucas County Burial Corps will conclude with Military Honors in Mount Carmel Cemetery. Memorial tributes can be given to Honor Flight of Northwest Ohio. Please view and share condolences and memories at: www.sujkowski.com

Published in Toledo Blade from March 2 to March 3, 2011

Tadeusz Nitkiewicz pochowany został obok swojej żony Marii na cmentarzu Mount Carmel w Toledo, w hrabstwie Lucas, w stanie Ohio. Lokalizacja grobu: sekcja 6, rząd 38.

Tablica nagrobna Tadeusza Nitkiewicza⁷

⁷ <https://www.findagrave.com/memorial/136854657/tadeusz-nitkiewicz>